

Rada
Európskej únie

V Bruseli 6. júna 2023
(OR. en)

9367/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0161 (NLE)**

**ECOFIN 435
FIN 528
UEM 99**

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet:	VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Estónska
----------	--

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY

Z ...,

**ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 o schválení posúdenia
plánu obnovy a odolnosti Estónska**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021,
ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹, a najmä na jeho článok 20
ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

¹ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

keďže:

- (1) Po tom, ako Estónsko 18. júna 2021 predložilo národný plán obnovy a odolnosti, Komisia navrhla Rade jeho kladné posúdenie. Rada 29. októbra 2021 kladné posúdenie schválila vykonávacím rozhodnutím (ďalej len „vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021“)¹.
- (2) Podľa článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 by sa do 30. júna 2022 mal aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu pre každý členský štát v súlade s metodikou uvedenou v danom článku. Komisia 30. júna 2022 predložila Európskemu parlamentu a Rade výsledky uvedenej aktualizácie.
- (3) Estónsko 9. marca 2023 predložilo Komisii upravený národný plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU podľa článku 21c nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (4) V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa zohľadňuje aj aktualizovaný maximálny finančný príspevok v súlade s článkom 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 a je v ňom zahrnutá odôvodnená žiadosť o zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady z 29. októbra 2021 adresovaná Komisii v zmysle článku 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241, keďže vzhľadom na objektívne okolnosti sa už plán obnovy a odolnosti považuje za čiastočne nesplniteľný. Úpravy plánu obnovy a odolnosti, ktoré predložilo Estónsko, sa týkajú 22 opatrení.

¹ Pozri dokumenty ST 12532/21 INIT a ST 12532/21 ADD 1 na <http://register.consilium.europa.eu>.

- (5) Rada 12. júla 2022 adresovala Estónsku odporúčania v kontexte európskeho semestra. Konkrétne Rada Estónsku odporučila, aby rozšírilo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, a to aj využitím Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti zriadeného nariadením (EÚ) 2021/241 (ďalej len „mechanizmus“), plánu REPowerEU a iných fondov EÚ. Rada takisto odporučila posilnenie sociálnej ochrany, a to aj rozšírením rozsahu dávok v nezamestnanosti, najmä na osoby zamestnané na krátke obdobie a v rámci neštandardných spôsobov práce. Takisto odporučila zlepšiť cenovú dostupnosť a kvalitu dlhodobej starostlivosti, najmä zabezpečením jej udržateľného financovania a integráciou zdravotníckych a sociálnych služieb. Okrem toho Rada Estónsku odporučila, aby znížilo celkovú závislosť od fosílnych palív a diverzifikovalo dovoz fosílnych palív urýchlením zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, a to aj ďalším zjednodušením povoľovacích postupov, zabezpečením dostatočnej kapacity prepojení a posilnením vnútroštátnej elektrickej siete. Rada Estónsku odporučila zvýšiť energetickú efektívnosť, a to aj energetickú efektívnosť budov, s cieľom znížiť spotrebu energie. Ďalej Rada Estónsko vyzvala, aby zintenzívnilo úsilie o zlepšenie udržateľnosti dopravného systému, a to aj prostredníctvom elektrifikácie železničnej siete a zvýšením stimulov na podporu udržateľnej a menej znečisťujúcej dopravy vrátane obnovy vozového parku. Po posúdení pokroku vo vykonávaní odporúčaní pre danú krajinu za roky 2019, 2020 a 2021 v čase predloženia upraveného národného plánu obnovy a odolnosti Komisia uznáva, že sa dosiahol určitý pokrok v súvislosti s odporúčaním posilniť sociálnu ochranu. V súvislosti s odporúčaním týkajúcim sa zníženia celkovej závislosti od fosílnych palív bol zaznamenaný obmedzený pokrok.

- (6) Predloženiu upraveného plánu obnovy a odolnosti predchádzal proces konzultácií so zapojením miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií a ďalších príslušných zainteresovaných strán, ktorý prebiehal v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom. Zhrnutie konzultácií bolo predložené spolu s upraveným národným plánom obnovy a odolnosti. V zmysle článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť upraveného plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu.

Aktualizácie na základe článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241

- (7) V upravenom pláne obnovy a odolnosti, ktorý predložilo Estónsko, sú odstránené tri opatrenia, čím sa zohľadňuje aktualizovaný maximálny finančný príspevok. Estónsko objasnilo, že vzhľadom na zníženie maximálneho finančného príspevku pre Estónsko zo sumy 969 299 213 EUR¹ na 863 271 631 EUR² už nie je možné financovať všetky opatrenia pôvodného estónskeho plánu obnovy a odolnosti. Estónsko vysvetlilo, že niektoré opatrenia by mali byť odstránené pre nižší objem pridelených prostriedkov a s ohľadom na zvýšené náklady a narušenia dodávateľských reťazcov, ktoré majú vplyv na vykonávanie daných opatrení.

¹ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Estónska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

² Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Estónska na výdavkoch uvedených v článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou stanovenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

- (8) Upravený plán obnovy a odolnosti už neobsahuje isté opatrenia v rámci komponentu 5 (Udržateľná doprava) a komponentu 6 (Zdravotná starostlivosť a sociálna ochrana). Týka sa to opatrenia 5.2 (investícia: Výstavba západného úseku železničnej trate Tallinn – Rohuküla), opatrenia 5.3 (investícia: Výstavba multimodálneho spoločného terminálu Rail Baltic v Tallinne) a opatrenia 6.5 (investícia: Budovanie kapacít pre viacúčelové zdravotnícke vrtuľníky). Opatrenie 5.2 predstavuje výstavbu západného úseku železničnej trate Tallinn – Rohuküla. Opatrenie 5.3 zahŕňa výstavbu multimodálneho spoločného terminálu Rail Baltic v Tallinne plánovanú v rámci projektu infraštruktúry pre železničnú dopravu na zelenej lúke, ktorý je súčasťou koridora Severné more – Pobaltie transeurópskej dopravnej siete (TEN-T). Opatrenie 6.5 pozostáva z nákupu dvoch multifunkčných zdravotníckych vrtuľníkov vrátane pomocného vybavenia, údržbárskych potrieb a počiatočnej odbornej prípravy personálu potrebného na prevádzku vrtuľníkov, ako aj z výstavby prístávacích základní a miest na pristátie v núdzových zdravotníckych strediskách. Z vykonávacieho rozhodnutia Rady z 29. októbra 2021 by sa preto mal vypustiť opis týchto opatrení a súvisiacich míľnikov a cieľov.

Zmeny na základe článku 21 nariadenia (EÚ) 2021/241

- (9) Zmeny plánu obnovy a odolnosti, ktoré Estónsko predložilo z dôvodu objektívnych okolností, sa týkajú 19 opatrení.

- (10) Estónsko objasnilo, že dve opatrenia už nemožno zrealizovať pre dôsledky ruskej agresie voči Ukrajine. Z dôvodu uvedenej agresie sa Estónsko rozhodlo pridať bunker (podzemné podlažie) do nemocnice, ktorá sa má postaviť v súlade s opatrením 6.2 (investícia: Zriadenie zdravotníckeho centra Northern Estonia Medical Campus). Tento dodatok k výstavbe by predstavoval ďalšie zvýšenie nákladov, a to dodatočne k nákladom vyplývajúcim z vysokej inflácie a narušenia dodávateľských reťazcov. Zároveň by sa stavebné práce oneskorili až na obdobie po roku 2026. Toto zahŕňa aj odstránenie zdravotníckeho centra Northern Estonia Medical Campus. Týka sa to príslušných míľnikov a cieľov s poradovými číslami 99 až 105 v rámci opatrenia 6.2 (investícia: Zriadenie zdravotníckeho centra Northern Estonia Medical Campus). Estónsko navyše vysvetlilo, že je potrebné zmeniť názov míľnika s poradovým číslom 94 v rámci opatrenia 6.1 (reforma: Komplexná zmena organizácie zdravotnej starostlivosti v Estónsku) v rámci komponentu 6 (Zdravotná starostlivosť a sociálna ochrana), pretože vzhľadom na odstránenie zdravotníckeho centra Northern Estonia Medical Campus už nie je potrebné upraviť príslušné právne predpisy tak, aby bolo centrum zahrnuté do zoznamu nemocníc. Okrem toho Estónsko objasnilo, že nie všetky prvky míľnika s poradovým číslom 96 v rámci rovnakého opatrenia 6.1 (reforma: Komplexná zmena organizácie zdravotnej starostlivosti v Estónsku) v komponente 6 (Zdravotná starostlivosť a sociálna ochrana) možno zrealizovať podľa orientačného harmonogramu. Oneskorenie je spôsobené potrebou uprednostniť legislatívnu prácu a vydanie usmernení pre zdravotné sestry, ktoré poskytovali podporu utečencom z Ukrajiny, a týka sa len zriadenia nového systému náhrad pre zdravotné sestry.

Toto oneskorenie sa netýka zmien systému náhrad pre lekárov a farmaceutov. Míľnik s poradovým číslom 96 sa preto rozdelil na dva míľniky a zriadenie systému náhrad pre zdravotné sestry sa odkladá na 2. štvrt'rok 2024. Estónsko preto požiadalo, aby sa dva míľniky v rámci opatrenia 6.1 zmenili a aby sa uvedené míľniky a ciele odstránili z opatrenia 6.2. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (11) Estónsko vysvetlilo, že tri opatrenia už nemožno zrealizovať s nákladmi, aké sa odhadovali v pôvodnom pláne obnovy a odolnosti, pretože odhadované náklady na opatrenia sa v dôsledku vysokej inflácie a narušení dodávateľských reťazcov výrazne zvýšili. Inflácia bola vysoká počas celého roka 2022 a v auguste 2022 dosiahla vrchol, pričom harmonizovaný index spotrebiteľských cien v porovnaní s augustom 2021 narástol o 25,2 %. Túto vysokú infláciu spôsobili najmä ceny energie, ktoré sa značne zvýšili z dôvodu ruskej agresie voči Ukrajine. Aj iné ceny však rýchlo stúpali. V roku 2021 sa napríklad značne zrýchlil rast cien v stavebnom sektore, a to hlavne pre narušenia dodávok stavebných materiálov. Rast cien sa ešte viac zrýchlil v prvých štvrt'rokoch 2022 z dôvodu nedostatku stavebných materiálov a pracovnej sily v súvislosti s ruskou agresiou voči Ukrajine. Podľa Estónska sa tým znemožnilo obstarávanie určitých rozsiahlych investícií, ktoré boli zahrnuté do pôvodného plánu obnovy a odolnosti, za ceny podľa prognóz z roku 2020.

Týka sa to míľnikov a cieľov s poradovými číslami 74 a 75 v rámci opatrenia 4.5 [investícia: Program na posilnenie elektrizačnej sústavy s cieľom zvýšiť kapacitu výroby energie z obnoviteľných zdrojov a prispôbiť sa zmene klímy (napríklad ochrana proti búrkam)], míľnikov a cieľov s poradovými číslami 76 a 77 v rámci opatrenia 4.6 (investícia: Program na podporu výroby energie v priemyselných oblastiach) a míľnikov a cieľov s poradovými číslami 78 a 79 v rámci opatrenia 4.7 (investícia: Pilotný program uskladňovania energie) v komponente 4 (Energia a energetická efektívnosť). Na základe toho Estónsko namiesto zníženia ambícií príslušných cieľov v porovnaní s pôvodným plánom obnovy a odolnosti zachovalo dané opatrenia v pláne obnovy a odolnosti a ich zvýšené odhadované náklady vykompenzovalo zdrojmi, ktoré sa uvoľnili v dôsledku odstránenia iných opatrení podľa článku 21 nariadenia (EÚ) 2021/241. Opis uvedených opatrení a ich súvisiacich míľnikov a cieľov sa nemení.

- (12) Estónsko vysvetlilo, že jedno opatrenie už nemožno zrealizovať podľa harmonogramu a ani s nákladmi, aké sa odhadovali v pôvodnom pláne obnovy a odolnosti, pretože v dôsledku vysokej inflácie a narušení dodávateľských reťazcov nastalo oneskorenie stavebných prác a značné navýšenie nákladov na opatrenie. Týka sa to cieľa s poradovým číslom 91 v rámci opatrenia 5.4 (investícia: Výstavba električkovej trate v starom prístave v Tallinne) v komponente 5 (Udržateľná doprava). Estónsko preto požiadalo, aby sa harmonogram realizácie predĺžil a aby sa zdroje, ktoré sa uvoľnili v dôsledku odstránenia iných opatrení podľa článku 21 nariadenia (EÚ) 2021/241, využili na pokrytie nárastu cien v súvislosti s týmto opatrením. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (13) Estónsko objasnilo, že vzhľadom na značný nárast mzdových nákladov a nedostatok pracovnej sily v sektore IT už nemožno zrealizovať dve opatrenia. Týka sa to cieľa s poradovým číslom 6 v rámci opatrenia 1.2 (investícia: Rozvoj elektronického stavebníctva) a cieľov s poradovými číslami 8 a 9 v rámci opatrenia 1.3 (investícia: Rozvoj služieb digitálnych nákladných listov) v komponente 1 (Digitálna transformácia podnikov). Estónsko preto požiadalo aby sa príslušné ciele v rámci týchto dvoch opatrení v porovnaní s pôvodným plánom obnovy a odolnosti znížili. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (14) Estónsko vysvetlilo, že štyri opatrenia už nemožno zrealizovať, keďže narušenia dodávateľských reťazcov, nečakané problémy a oneskorenia v obstarávaní a postupoch viedli k oneskorenému vykonávaniu daných opatrení. Týka sa to cieľa s poradovým číslom 61 v rámci opatrenia 3.8 (investícia: Budovanie širokopásmových sietí s veľmi vysokou kapacitou) v komponente 3 (Digitálny štát). Estónsko preto požiadalo, aby sa harmonogram realizácie tohto cieľa predĺžil. V prípade jednej investície Estónsko dodatočne k uvedeným dôvodom objasnilo, že míľnik s poradovým číslom 42 v rámci opatrenia 2.7 (investícia: Vytváranie príležitostí na zavádzanie technológií ekologického vodíka založených na obnoviteľných zdrojoch) v komponente 2 (Urýchlenie ekologickej transformácie podnikov) už nemožno zrealizovať podľa harmonogramu, pretože Estónsko musí prepracovať svoju výzvu na predkladanie návrhov na základe konečného obsahu zmeny všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách¹, ktoré bolo schválené po tom, ako Estónsko vypracovalo pôvodnú výzvu na predkladanie návrhov.

¹ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú.v.EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

Estónsko preto požiadalo, aby sa harmonogramy realizácie tohto míľníka predĺžili. V prípade jednej reformy a jednej investície je okrem uvedených dôvodov ďalším faktorom aj narušenie administratívnych prác vzhľadom na potrebu rýchlej integrácie ľudí utekajúcich pred vojnou na Ukrajine. Týka sa to cieľa s poradovým číslom 14 v rámci opatrenia 1.4 (reforma: Reforma zručností pre digitálnu transformáciu podnikov) v komponente 1 (Digitálna transformácia podnikov) a cieľa s poradovým číslom 26 v rámci opatrenia 2.2 (investícia: Ekologické zručnosti na podporu ekologickej transformácie podnikov) v komponente 2 (Urýchlenie ekologickej transformácie podnikov). Estónsko preto požiadalo, aby sa harmonogram realizácie týchto dvoch cieľov predĺžil a aby sa názov IT platformy na registráciu činností odbornej prípravy súvisiacich s opatrením 1.4 zmenil. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (15) Estónsko ďalej požiadalo, aby sa využili zostávajúce zdroje, ktoré sa uvoľnili v dôsledku odstránenia opatrení podľa článku 21 nariadenia (EÚ) 2021/241, na zvýšenie ambícií dvoch opatrení a aby sa päť nových opatrení zahrnulo do upraveného plánu obnovy a odolnosti. V jednom prípade majú zvýšené ambície formu vyšších cieľov. Týka sa to cieľov s poradovými číslami 35 a 36 v rámci opatrenia 2.5 (investícia: Zavádzanie ekologických technológií efektívne využívajúcich zdroje) v komponente 2 (Urýchlenie ekologickej transformácie podnikov). Estónsko preto požiadalo, aby sa uvedené ciele zvýšili. V ďalšom prípade majú zvýšené ambície formu dodatočného cieľa. Týka sa to cieľa s poradovým číslom 69a v rámci opatrenia 4.3 (investícia: Podpora obnovy malých obytných budov) v komponente 4 (Energia a energetická efektívnosť).

Estónsko preto požiadalo, aby sa cieľ v rámci týchto opatrení doplnil do plánu obnovy a odolnosti. Zahrnutie piatich nových opatrení sa týka míľnikov a cieľov s poradovými číslami 43a, 43b a 43c v rámci opatrenia 2.8 (investícia: Investičná podpora bezpečnosti dodávok) v komponente 2 (Urýchlenie ekologickej transformácie podnikov), míľnikov s poradovými číslami 80a, 80b a 80c v rámci opatrenia 4.8 (investícia: Podpora rozvoja veterných parkov na mori) v komponente 4 (Energia a energetická efektívnosť), míľnikov a cieľov s poradovými číslami 84a a 85a v rámci opatrenia 5.2. a (investícia: Multifunkčné pracovné plavidlo) a míľnikov a cieľov s poradovými číslami 86a a 87a v rámci opatrenia 5.3. a (investícia: Výstavba viaduktov Rail Baltic) v komponente 5 (Udržateľná doprava), ako aj míľnikov a cieľov s poradovými číslami 99a a 100a v rámci opatrenia 6.2. a (Výstavba zariadenia TERVIKUM) v komponente 6 (Zdravotná starostlivosť a sociálna ochrana). Estónsko preto požiadalo, aby sa míľniky a ciele týchto piatich opatrení doplnili do plánu obnovy a odolnosti. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (16) Komisia sa domnieva, že dôvody, ktoré uviedlo Estónsko, odôvodňujú aktualizáciu podľa článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 a zmenu v súlade s článkom 21 ods. 2 uvedeného nariadenia.

Opravy administratívnych chýb

- (17) Vo vykonávacom rozhodnutí Rady z 29. októbra 2021 bola zistená administratívna chyba, ktorá sa týka dvoch cieľov v rámci jedného opatrenia. Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 by sa malo zmeniť s cieľom opraviť túto administratívnu chybu, ktorá nezodpovedá obsahu plánu obnovy a odolnosti, ktorý bol Komisii predložený 18. júna 2021, a to podľa dohody medzi Komisiou a Estónskom. Táto administratívna chyba sa týka cieľov s poradovými číslami 39 až 40 v rámci opatrenia 2.6 (investícia: Zelený fond) v komponente 2 (Urýchlenie ekologickej transformácie podnikov). Tieto opravy nemajú vplyv na vykonávanie príslušného opatrenia.

Kapitola REPowerEU na základe článku 21c nariadenia (EÚ) 2021/241

- (18) Kapitola REPowerEU obsahuje jednu rozšírenú reformu a dve nové investície. Cieľom reformy 8.1 je uľahčiť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie. Konkrétne sa touto reformou v nadväznosti na reformu 4.4 identifikujú vhodné oblasti na zavedenie veternej energie, zefektívni sa rámec udeľovania povolení pre projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov so zameraním na veternú energiu a vybuduje sa kapacita orgánov udeľujúcich povolenia. Investícia 8.2 je zameraná na zvýšenie kapacity elektrickej distribučnej sústavy s cieľom zlepšiť prístup zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov k sústave. Investícia 8.3 slúži na dva účely. Prvým je vytvorenie nevyhnutných regulačných, organizačných a finančných podmienok na zvýšenie výroby a využívania udržateľného bioplynu a udržateľného biometánu.

Po druhé je cieľom investície 8.3 zvýšenie inštalovaného výkonu vo výrobe udržateľného biometánu. Príspevok opatrení v rámci REPowerEU k zavádzaniu obnoviteľných zdrojov energie by mal pomôcť preklenúť nedostatočné dodávky energie, čím sa zníži riziko vysokých cien energie. Malo by to byť prínosom pre všetkých spotrebiteľov vrátane tých najzraniteľnejších. Estónsko takisto oznámilo, že na financovanie cielených opatrení na riešenie energetickej chudoby využíva zdroje zo štátneho rozpočtu.

- (19) Komisia upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU posúdila podľa kritérií posudzovania stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

- (20) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.1 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 uvedeného nariadenia, pričom zohľadňuje osobitné výzvy daného členského štátu a jemu pridelené finančné prostriedky.

- (21) Komisia sa domnieva, že úprava plánu obnovy a odolnosti spolu s kapitolou REPowerEU má vplyv len na posúdenie príspevku plánu obnovy a odolnosti k prvému pilieru týkajúcemu sa zelenej transformácie. V prípade ďalších pilierov nemá povaha ani rozsah navrhovaných úprav plánu obnovy a odolnosti vplyv na predchádzajúce posúdenie plánu obnovy a odolnosti, ktorý do značnej miery predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, ani na jeho primeraný príspevok ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241. Úpravou sa ďalej posilní zdravie a hospodárska, sociálna a inštitucionálna odolnosť krajiny, ako sa uvádza v piatom pilieri. Konkrétne nahradenie centra Estonian Northern Medical Campus zariadením TERVIKUM prispeje k zlepšeniu odolnosti a prístupnosti systému zdravotnej starostlivosti v Estónsku. Pokiaľ ide o komponent udržateľnej dopravy, novými opatreniami, ako je napríklad výstavba viaduktov Rail Baltic a multifunkčné pracovné plavidlo, sa ďalej bude riešiť prechod na udržateľnejšiu dopravu v rámci zeleného piliera a zlepši sa dopravná prepojenosť v rámci štvrtého piliera zameraného na sociálnu a územnú súdržnosť, čo predstavuje podobný príspevok ako predchádzajúce opatrenia zahŕňajúce výstavbu multimodálneho spoločného terminálu Rail Baltic a výstavbu západného úseku železničnej trate Tallinn – Rohuküla.
- (22) Čo sa týka prvého piliera, upravený plán obnovy a odolnosti Estónska spolu s kapitolou REPowerEU obsahuje dodatočné opatrenia na riešenie ekologických výziev, najmä v rámci komponentu 2 (Ekologická transformácia podnikov), komponentu 4 (Energia a energetická efektívnosť), komponentu 5 (Udržateľná doprava) a komponentu 8 (kapitola REPowerEU).

- (23) Výzvami súvisiacimi so zelenou transformáciou sa zaoberá nová investícia 2.8 v komponente 2, ktorej cieľom je podpora prechodu priemyselných spoločností z energie z fosílnych zdrojov na alternatívne zdroje energie. Oprávnenými alternatívnymi zdrojmi dodávok energie je veterná, solárna a geotermálna energia a udržateľný bioplyn, elektrifikácia a pripojenie k účinným systémom diaľkového vykurovania. Zmena paliva bude mať pozitívny vplyv v súvislosti so zmierňovaním zmeny klímy, s energetickou bezpečnosťou a cenovou dostupnosťou energií.
- (24) Významné úsilie predstavuje opatrenie zamerané na podporu rozvoja veterných parkov na mori v rámci komponentu 4, ktoré prispieva k rozvoju obnoviteľných zdrojov energie a tým aj k zvýšeniu podielu energie z obnoviteľných zdrojov v estónskom energetickom mixe. Výstavba nových zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov uľahčí prechod na klimaticky neutrálnu výrobu energie a zároveň sa vďaka nej zníži závislosť od fosílnych palív.
- (25) Nové doplnené opatrenia v oblasti udržateľnej dopravy v komponente 5 prispievajú k rozvoju ekologickejších druhov dopravy a k zvýšeniu podielu druhov dopravy priaznivých pre klímu, najmä s pomocou železničnej a námornej dopravy. Výstavba piatich viaduktov Rail Baltic prispeje k rozvoju nového elektrifikovaného železničného spojenia, zatiaľ čo nové nízkoemisné multifunkčné plavidlo okrem iného využitia prispeje k ochrane biodiverzity. Tieto investície pomôžu Estónsku podporiť prechod na druhy dopravy priaznivejšie pre klímu a zároveň prispedia k dlhodobému zníženiu emisií v sektore dopravy.

- (26) Opatrenia v kapitole REPowerEU predstavujú príspevok k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy do roku 2030 a cieľa klimateckej neutrality EÚ do roku 2050, keďže sú zamerané na podnecovanie využívania energie z obnoviteľných zdrojov. Presnejšie má Estónsko v úmysle prijať v rámci komponentu 8 opatrenia na uľahčenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, zlepšenie prístupu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov k elektrickej distribučnej sústave a na zvýšenie výroby a využívania udržateľného biometánu. Očakáva sa, že štyri z piatich nových opatrení v upravenom pláne obnovy a odolnosti a všetky tri opatrenia v kapitole REPowerEU významne prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity, prípadne k riešeniu výziev vyplývajúcich zo zelenej transformácie.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaniach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

- (27) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU prispeje k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu adresovaných Estónsku vrátane ich fiškálnych aspektov alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra. V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa konkrétne zohľadňuje odporúčanie pre danú krajinu z roku 2022, ktoré sa týka energie.

- (28) Upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny hospodárskych a sociálnych výziev uvedených v odporúčaniach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Estónsku v kontexte európskeho semestra v roku 2022. Konkrétne v súvislosti s energiou Rada odporučila zníženie celkovej závislosti od fosílnych palív a diverzifikáciu dovozu fosílnych palív urýchlením zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, a to aj ďalším zjednodušením povoľovacích postupov, zabezpečením dostatočnej kapacity prepojení a posilnením vnútroštátnej elektrickej siete. Nové investície a reformy sú zamerané na posilnenie energetickej bezpečnosti, uľahčenie zavádzania veternej energie na mori, zvýšenie kapacity distribučnej sústavy, zefektívnenie postupov udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a podporu výroby a využívania udržateľného biometánu. Vo výsledku by tieto opatrenia mali pomôcť znížiť celkovú závislosť od fosílnych palív prostredníctvom urýchlenia zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, ako sa Estónsku odporučilo v odporúčaniach pre danú krajinu z roku 2022. V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa takisto zvyšuje ambicióznosť, pokiaľ ide o splnenie vyšších cieľov týkajúcich sa investícií do obnovy malých obytných budov a zavádzania ekologických technológií efektívne využívajúcich zdroje v súlade s odporúčaním pre danú krajinu z roku 2022. Estónsko sa zaoberalo aj výzvami v oblasti diverzifikácie dovozu fosílnych palív a zabezpečenia dostatočnej prepojovacej kapacity bez zdrojov z plánu obnovy a odolnosti. Pokiaľ ide o diverzifikáciu dovozu fosílnych palív, Estónsko vďaka svojmu úsiliu mohlo ukončiť nákup ruského plynu, keďže napríklad v spolupráci s Fínskom bola zriadená plávajúca jednotka na uskladnenie a spätné splynovanie.

Pokiaľ ide o prepojovaciu kapacitu, Estónsko sa naďalej usiluje o synchronizáciu svojej elektrickej siete s elektrickou sieťou EÚ. Udržateľnosť dopravného systému sa zvýši vďaka investíciám do viaduktov Rail Baltic a multifunkčného plavidla v súlade s odporúčaním pre danú krajinu z roku 2022, ktoré sa týkalo nízkoemisnej dopravy. Výstavbou zariadenia TERVIKUM (nového zdravotného strediska v meste Viljandi) sa podporí integrované poskytovanie zdravotníckych a sociálnych služieb. To pomôže pri plnení odporúčaní pre danú krajinu, ktoré sa týkajú zlepšenia poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb integrovaným spôsobom.

- (29) Plán obnovy a odolnosti poskytuje základ pre ďalšie reformy v sociálnej oblasti a v oblasti zdravotnej starostlivosti s cieľom riešiť nedostatok pracovnej sily v zdravotníctve, zlepšiť kvalitu dlhodobej starostlivosti pre všetkých ľudí s potrebami v oblasti starostlivosti a prístup k nej, rozšíriť poskytovanie dávok v nezamestnanosti a znížiť rozdiely v odmeňovaní žien a mužov, a to najmä zvýšením transparentnosti miezd. Opatrenia v pláne obnovy a odolnosti zamerané na riešenie dekarbonizácie hospodárstva sa týkajú najmä investícií. Pokiaľ ide o reformy, očakáva sa, že konkrétne opatrenia na postupné vyradenie roponosnej bridlice sa stanovia v národnom pláne rozvoja odvetvia energetiky až na konci roka 2025.

- (30) Odporúčania týkajúce sa zabezpečenia súladu medzi rastom bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov a celkovo neutrálnymi zámermi politiky s prihliadnutím na pokračujúcu dočasnú a cieleňú podporu pre domácnosti a firmy, ktoré sú najviac ohrozené zvýšením cien energie, a pre ľudí, ktorí utekajú z Ukrajiny, by nemali patriť do rozsahu pôsobnosti estónskeho plánu obnovy a odolnosti, hoci sa predpokladá, že Estónsko bude v roku 2023 naďalej používať nenávratnú podporu z Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na financovanie dodatočných investícií do podpory obnovy.

Zásada „výrazne nenarušiť“

- (31) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. d) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.4 prílohy V k nemu sa očakáva, že upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU zabezpečí, že žiadne opatrenie na vykonávanie reforiem a investičných projektov zahrnutých do uvedeného plánu obnovy a odolnosti výrazne nenaruší environmentálne ciele (hodnotenie A) v zmysle článku 17 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852¹ (zásada „výrazne nenarušiť“).

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

- (32) V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa posudzuje dodržiavanie zásady „výrazne nenarušiť“¹ v súlade s metodikou stanovenou v technickom usmernení uvedenom v oznámení Komisie s názvom „Technické usmernenie týkajúce sa uplatňovania zásady ‚výrazne nenarušiť‘ podľa nariadenia o Mechanizme na podporu obnovy a odolnosti“¹. Systematicky sa posudzuje každá upravená reforma a investícia, a to v dvoch krokoch. V posúdení sa dospeje k záveru, že v prípade všetkých upravených opatrení buď neexistuje žiadne riziko výrazného narušenia, alebo v prípade, že bolo riziko zistené, vykonáva sa podrobnejšie posúdenie na preukázanie absencie výrazného narušenia. Estónsko vykázalo podrobné posúdenie nových opatrení vrátane opatrení v kapitole REPowerEU. Žiadne z opatrení v kapitole REPowerEU si nevyžadovalo výnimku zo zásady „výrazne nenarušiť“. V prípade potreby sa požiadavky na posúdenie zásady „výrazne nenarušiť“ zakotvujú v návrhu opatrenia a špecifikujú sa v míľniku alebo celi tohto opatrenia. Na základe poskytnutých informácií možno dospieť k záveru, že žiadne opatrenie výrazne nenaruša environmentálne ciele v zmysle článku 17 nariadenia (EÚ) 2020/852.

Príspevok k dosahovaniu cieľov plánu REPowerEU

- (33) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. da) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritéria 2.12 prílohy V k nemu sa očakáva, že kapitola REPowerEU do značnej miery (hodnotenie A) účinne prispieva k energetickej bezpečnosti, diverzifikácii dodávok energie v Únii, zvýšeniu využívania obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, zvýšeniu kapacít na uskladňovanie energie alebo potrebnému zníženiu závislosti od fosílnych palív pred rokom 2030.

¹ Ú. v. EÚ C 58, 18.2.2021, s. 1.

- (34) Očakáva sa, že vykonávanie opatrení zahrnutých do kapitoly REPowerEU významne prispeje k podpore cieľov stanovených v článku 21c ods. 3 písm. b) a e) nariadenia (EÚ) 2021/241. Reforma udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov a opatrenie týkajúce sa udržateľného biometánu prispievajú k cieľu uvedenému v článku 21c ods. 3 písm. b) daného nariadenia, teda k diverzifikácii dodávok energie v Únii zvýšením podielu a zrýchlením využívania energie z obnoviteľných zdrojov a posilnením výroby a využívania udržateľného biometánu. Investíciou do elektrickej siete sa riešia ciele v článku 21c ods. 3 písm. e) uvedeného nariadenia, konkrétne potrebné zníženie závislosti od fosílnych palív pred rokom 2030 zlepšením vnútorného prenosu a odstránením prekážok pri distribúcii a urýchlenním integrácie obnoviteľných zdrojov energie.
- (35) Opatrenia v kapitole REPowerEU sú koherentné s estónskym politickým rámcom zameraným na zníženie emisií skleníkových plynov a zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie. Týmto opatreniami sa takisto posilňujú opatrenia zahrnuté do pôvodného plánu obnovy a odolnosti zamerané na uskladňovanie energie, posilnenie elektrickej siete a podporu energie z obnoviteľných zdrojov v priemyselných oblastiach, keďže napokon povedú k zvýšeniu podielov energie z obnoviteľných zdrojov.
- (36) Opatrenia v kapitole REPowerEU sa preto veľmi výrazne zameriavajú na zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a ich integráciu do elektrickej siete, čo Estónsku umožní zvýšiť podiel domácich zdrojov energie v jeho energetickom mixe. Tým sa zníži potreba dovážať zdroje paliva a z toho dôvodu sa zvýši energetická bezpečnosť krajiny.

Opatrenia, ktoré majú cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín

- (37) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. db) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.13 prílohy V k nemu sa očakáva, že opatrenia obsiahnuté v kapitole REPowerEU majú do značnej miery (hodnotenie A) cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín. V zmysle zmeneného nariadenia (EÚ) 2021/241 majú všetky tri opatrenia v kapitole REPowerEU – a teda aj 100 % odhadovaných nákladov – cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín. Opatrenia v kapitole REPowerEU budú predstavovať priamy príspevok k výrobe a integrácii obnoviteľných zdrojov energie do siete. V dôsledku toho prispievajú k zníženiu závislosti od fosílnych palív a zníženiu dopytu po energii. Považujú sa preto za opatrenia, ktoré majú pozitívny cezhraničný účinok, ako sa uvádza v usmernení Komisie v kontexte plánu REPowerEU.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

- (38) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.5 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu klimatických cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 59,4 % celkových prostriedkov pridelených na plán obnovy a odolnosti a 77,6 % celkových odhadovaných nákladov na opatrenia v kapitole REPowerEU, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k nariadeniu (EÚ) 2021/241. V súlade s článkom 17 uvedeného nariadenia je upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na roky 2021 – 2030.

- (39) Okrem opatrení v komponentoch týkajúcich sa zelenej transformácie v podnikoch, energie a energetickej efektívnosti a udržateľnej dopravy zahrnutých v pôvodnom estónskom pláne obnovy a odolnosti sa v upravenom pláne obnovy a odolnosti rozširujú opatrenia zamerané na energetickú efektívnosť, uskladňovanie energie a posilnenie elektrickej siete. Estónsko sa v nových opatreniach zameriava na odstránenie prekážok vo využívaní veternej energie a podnecuje spoločnosti, aby využívali obnoviteľné zdroje energie. Doplnenie investície do multifunkčného plavidla na kontrolu znečistenia zároveň predstavuje prioritizáciu biodiverzity, ktorá sa v pôvodnom pláne obnovy a odolnosti výslovne neuvádzala.
- (40) Pokiaľ ide o príspevok opatrení z kapitoly REPowerEU estónskeho plánu obnovy a odolnosti k dosiahnutiu cieľov v oblasti klímy do roku 2030 a cieľa klimateckej neutrality EÚ do roku 2050, ich zámerom je na jednej strane podnecovať využívanie energie z obnoviteľných zdrojov v širšom zmysle a na strane druhej konkrétnejšie rozvíjať výrobu udržateľného bioplynu a udržateľného biometánu z miestnych zdrojov. Presnejšie má Estónsko v rámci komponentu 8 naplánované opatrenia na uľahčenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, zlepšenie prístupu zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov k elektrickej distribučnej sústave a na zvýšenie výroby a využívania udržateľného biometánu v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001¹.

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

- (41) Tieto opatrenia budú mať trvalý vplyv, keďže sa nimi urýchlí postupné vyradenie fosílnych palív v prospech trvácneho systému energie z obnoviteľných zdrojov v Estónsku. Významne sa nimi zníži intenzita skleníkových plynov v prípade energie využíwanej v Estónsku, čo prispeje k splneniu cieľov v oblasti klímy do roku 2030 a cieľa klimateckej neutrality Únie do roku 2050.
- (42) Vzhľadom na znížený maximálny finančný príspevok na plán obnovy a odolnosti Estónska a nové opatrenia podnecujúce zelenú transformáciu sa príspevok na oblasť klímy v rámci plánu obnovy a odolnosti zvýšil z hodnoty 41,5 % na 59,4 %.

Príspevok k digitálnej transformácii

- (43) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. f) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.6 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa opatrenia, ktoré do značnej miery prispievajú k digitálnej transformácii alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu digitálnych cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 24,1 % celkových prostriedkov pridelených na upravený plán obnovy a odolnosti, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VII k nariadeniu (EÚ) 2021/241.
- (44) Kladné posúdenie príspevku k digitálnej transformácii poskytnuté vo vykonávacom rozhodnutí Rady z 29. októbra 2021 je naďalej platné. Upravený plán obnovy a odolnosti obsahuje malé úpravy štyroch opatrení týkajúcich sa digitálnej transformácie, ale neobsahuje nové opatrenia, ktoré prispievajú k digitálnej transformácii.

- (45) Vzhľadom na znížený maximálny finančný príspevok na estónsky plán obnovy a odolnosti sa príspevok v oblasti digitalizácie v rámci plánu obnovy a odolnosti okrem kapitoly REPowerEU (podľa článku 21c ods. 5) zvýšil z 21,5 % na 24,1 %.

Monitorovanie a realizácia

- (46) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a realizácie plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
- (47) Povaha a rozsah navrhovaných úprav estónskeho plánu obnovy a odolnosti nemajú vplyv na predchádzajúce posúdenie účinného monitorovania a realizácie plánu obnovy a odolnosti. Míľniky a ciele spojené s upravenými opatreniami vrátane opatrení v kapitole REPowerEU sú jasné a realistické a navrhované ukazovatele pre tieto míľniky a ciele sú relevantné, prijateľné a spoľahlivé.

Výpočet nákladov

- (48) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.9 prílohy V k nemu je odôvodnenie uvedené v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU týkajúce sa výšky odhadovaných celkových nákladov na plán do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

- (49) Podľa poskytnutých informácií z posúdenia odhadovaných nákladov na nové investície a opatrenia z kapitoly REPowerEU vyplýva, že väčšina nákladov je primeraná a realistická napriek tomu, že dôkazy poukazujú na rozličnú mieru podrobnosti a hĺbky výpočtov. V niektorých prípadoch boli podrobnosti o metodike a predpokladoch použitých na vypracovanie odhadov nákladov obmedzené, sčasti preto, že išlo o nové opatrenia, prípadne boli tieto aspekty menej jasné, čo nezodpovedá hodnoteniu A podľa daného kritéria posudzovania. Zmeny odhadovaných nákladov na zmenené opatrenia boli odôvodnené a primerané, takže primeranosť a realistikosť týchto odhadovaných nákladov v porovnaní s pôvodným plánom obnovy a odolnosti sa nezmenila. Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na upravený plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

Koherentnosť plánu obnovy a odolnosti

- (50) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. k) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.11 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU zahŕňa do strednej miery (hodnotenie B) opatrenia na vykonávanie reforiem a verejných investičných projektov, ktoré predstavujú súdržné činnosti.

- (51) Úpravy plánu obnovy a odolnosti sa vyznačujú koherentnosťou v rámci každého komponentu a vykazujú tematické prepojenia a synergie medzi jednotlivými komponentmi, najmä v prípade komponentov súvisiacich so zelenou transformáciou a s novozaradenou kapitolou REPowerEU. Koherentnosť ďalej zlepšujú opatrenia v kapitole REPowerEU, keďže sa nimi posilňujú opatrenia v pôvodnom pláne obnovy a odolnosti v súvislosti s uskladňovaním energie, posilnením elektrickej siete a podporou energie z obnoviteľných zdrojov v priemyselných oblastiach. Opatrenia v kapitole REPowerEU pozostávajú konkrétne z reformy a investícií, ktorých cieľom je zvýšiť výrobu a integráciu obnoviteľných zdrojov energie. V porovnaní s pôvodným plánom obnovy a odolnosti sa takisto značne rozšírilo opatrenie týkajúce sa obnovy zameranej na energetickú hospodárnosť súkromných obytných budov. Nová investícia na podporu rozvoja veterných parkov na mori je úzko prepojená s existujúcimi opatreniami na zvýšenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov a jej výsledkom by malo byť odstránenie výškových obmedzení pre veterné turbíny v Rižskom zálive a na troch ostrovoch, čím sa uvoľní potenciál Estónska v oblasti veternej energie na mori. Nová investícia do zdravotníckej infraštruktúry zabezpečuje, že lepší prístup k zdravotnej starostlivosti, predpokladaný v pôvodnom pláne obnovy a odolnosti, zostane zachovaný. Zároveň platí, že sa nevyriešili niektoré obmedzenia súvisiace s koherentnosťou pôvodného plánu obnovy a odolnosti. Upravený plán obnovy a odolnosti je celkovo stále silnejší v oblasti investícií než v oblasti reforiem a sociálny rozmer plánu obnovy a odolnosti nebol posilnený. Konkrétne opatrenia na postupné vyradenie roponosnej bridlice sa v pláne obnovy a odolnosti neuvádzajú a očakáva sa, že sa stanovia až v národnom pláne rozvoja odvetvia energetiky koncom roka 2025, pričom neboli doplnené širšie reformy, napríklad zelená daň.

Prípadné ďalšie kritériá posudzovania

- (52) Komisia sa domnieva, že úpravy, ktoré predložilo Estónsko, nemajú vplyv na kladné posúdenie plánu obnovy a odolnosti uvedené vo vykonávacom rozhodnutí Rady z 29. októbra 2021, pokiaľ ide o relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti v súlade s kritériami posudzovania stanovenými v článku 19 ods. 3 písm. c), g) a j).

Konzultačný postup

- (53) Počas prípravy upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU Estónsko využívalo podporu v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240¹ (názov projektu „Podpora na REPowerEU“). Zainteresované strany boli úzko zapojené v kontexte vypracovania správy, v ktorej sa poskytli vstupy na prípravu opatrení v rámci plánu REPowerEU.
- (54) Vykonávanie upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU sa konzultuje so zainteresovanými stranami, pokiaľ ide o prijatie príslušných vykonávacích aktov pre každé opatrenie, pričom sa im pravidelne poskytujú aj aktuálne informácie o pokroku v realizácii plánu obnovy a odolnosti, a to na každoročnom estónskom podujatí venovanom plneniu plánu obnovy a odolnosti Estónska. Do realizácie investícií a reforiem zahrnutých do upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU je nevyhnutné zapojiť všetky miestne orgány a zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov, aby príslušní aktéri prijali zodpovednosť za plán obnovy a odolnosti.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/240 z 10. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Nástroj technickej podpory (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 1).

Kladné posúdenie

- (55) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU obsahujúce konštatovanie, že plán obnovy a odolnosti uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, týmto rozhodnutím by sa v mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a prílohou V k nemu stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na realizáciu upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU vo forme nenávratnej finančnej podpory.

Finančný príspevok

- (56) Odhadované celkové náklady na upravený plán obnovy a odolnosti Estónska vrátane kapitoly REPowerEU predstavujú 953 330 000 EUR. Keďže suma odhadovaných celkových nákladov na upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU prevyšuje aktualizovaný maximálny finančný príspevok, ktorý má Estónsko k dispozícii, finančný príspevok vypočítaný podľa článku 11 pridelený na estónsky upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU by mal byť rovný celkovej výške finančného príspevku, ktorý je k dispozícii na estónsky upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU. Suma predstavuje 953 184 800 EUR.

- (57) V zmysle článku 21a ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 Estónsko 28. februára 2023 predložilo žiadosť o pridelenie príjmov, na ktoré sa odkazuje v článku 21a ods. 1 daného nariadenia a ktoré sa prerozdeľujú medzi členské štáty na základe ukazovateľov stanovených v metodike uvedenej v prílohe IVa k nariadeniu (EÚ) 2021/241. Odhadované celkové náklady na opatrenia uvádzané v článku 21c ods. 3 písm. b) až f) nariadenia (EÚ) 2021/241, ktoré sú zahrnuté v kapitole REPowerEU, predstavujú 90 040 000 EUR. Keďže táto suma prevyšuje alokovaný podiel, ktorý je k dispozícii pre Estónsko, dodatočná nenávratná finančná podpora dostupná pre Estónsko by mala byť rovná alokovanému podielu. Táto suma predstavuje 83 297 553 EUR.
- (58) Okrem toho Estónsko 28. februára 2023 predložilo odôvodnenú žiadosť o prevod všetkých svojich predbežne pridelených prostriedkov zo zdrojov pobrexitovej adaptačnej rezervy do mechanizmu v súlade s článkom 4a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1755¹, čo predstavuje 6 615 616 EUR. Táto suma by sa mala sprístupniť na podporu reforiem a investícií v kapitole REPowerEU vo forme dodatočnej nenávratnej finančnej podpory.
- (59) Celkový finančný príspevok, ktorý má Estónsko k dispozícii, by mal predstavovať 953 184 800 EUR.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1755 zo 6. októbra 2021, ktorým sa zriaďuje pobrexitová adaptačná rezerva (Ú. v. EÚ L 357, 8.10.2021, s. 1).

Predbežné financovanie REPowerEU

- (60) Estónsko požiadalo o tieto finančné prostriedky na realizáciu kapitoly REPowerEU: prevod sumy 6 615 616 EUR z predbežne pridelených prostriedkov zo zdrojov pobrexítovkej adaptačnej rezervy a prevod sumy 83 297 553 EUR z príjmov zo systému obchodovania s emisiami v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES¹.
- (61) V prípade týchto súm Estónsko 9. marca 2023 požiadalo o predbežné financovanie vo výške 20 % požadovaných finančných prostriedkov v zmysle článku 21d nariadenia (EÚ) 2021/241. Podľa dostupnosti zdrojov by sa uvedené predbežné financovanie malo Estónsku sprístupniť s výhradou nadobudnutia platnosti dohody, ktorá sa uzavrie medzi Komisiou a Estónskom podľa článku 23 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241, a v súlade s ňou.
- (62) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť. Na účely prehľadnosti by sa príloha k uvedenému vykonávaciemu rozhodnutiu mala nahradiť úplne,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003, o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275 25.10.2003, s. 32).

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie Rady z 29. októbra 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Estónska sa mení takto:

1. Článok 1 sa nahrádza takto:

„Článok 1

Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie upraveného plánu obnovy a odolnosti Estónska na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.“

2. V článku 2 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

„1. Únia sprístupňuje Estónsku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 953 184 800 EUR*. Tento príspevok zahŕňa:

1. sumu 759 545 893 EUR, ktorá je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022;
2. sumu 103 725 738 EUR, ktorá je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023;
3. sumu 83 297 553 EUR** podľa článku 21a ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/241 vyhradenú na opatrenia, na ktoré sa odkazuje v článku 21c uvedeného nariadenia, s výnimkou opatrení uvedených v článku 21c ods. 3 písm. a);
4. sumu 6 615 616 EUR prevedenú do mechanizmu z pobrexitovej adaptačnej rezervy.

2. Komisia poskytuje Estónsku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu. Suma 126 008 898 EUR sa sprístupňuje v rámci predbežného financovania v súlade s článkom 13 nariadenia (EÚ) 2021/241.

Suma 17 982 634 EUR sa sprístupňuje v rámci predbežného financovania v súlade s článkom 21d nariadenia (EÚ) 2021/241. Toto predbežné financovanie môže Komisia vyplatiť maximálne v dvoch platbách.

Predbežné financovanie a splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.

-
- * Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Estónska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou stanovenou v článku 11 uvedeného nariadenia
- ** Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Estónska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241.“

3. Príloha sa nahrádza znením uvedeným v prílohe k tomuto rozhodnutiu:

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Estónskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda/predsedička
